

Aswoensdag 5 maart 2025

Lezing: Joël 2, 12-18

Zo spreekt God de Heer: "Keert tot Mij terug, van ganser harte, met vasten, met geweën en met rouwklacht. Scheurt uw hart en niet uw kleren, keert terug tot de Heer uw God, want genadig is Hij en barmhartig, lankmoedig en vol liefde, en Hij heeft spijt over het onheil. Wie weet, keert Hij terug en krijgt Hij spijt en laat dan zegen achter zich, een meeloffer en een plengoffer voor de Heer, uw God! Blaast de bazuin op Sion, kondigt een heilige vastentijd af, roept een plechtige bijeenkomst bijeen! Verzamelt het volk, belegt een heilige bijeenkomst, brengt de oudsten samen en verzamelt ook de kinderen en de zuigelingen; laat de bruidegom zijn kamer verlaten en de bruid haar bruidsvertrek. Laat tussen de voorhal en het altaar de priesters, die de dienst van de Heer verrichten, wenen en zeggen: Spaar uw volk, Heer, laat niet met uw erfdeel spotten, laat niet de heidenen het overheersen. Moet men onder de volken zeggen: Waar blijft hun God? Toen is de Heer voor zijn land opgekomen en heeft Hij zijn volk gespaard."

Overweging

Wij zongen net: zo spreekt de Heer die ons geschapen heeft: wat durft dat volk mij nog te vragen? Die zin past naadloos bij onze hedendaagse westerse mentaliteit. We leven in een maatschappij die God niet meer nodig lijkt te hebben, die individuele vrijheid boven gezamenlijke verantwoordelijkheid en solidariteit lijkt te stellen, die eigen genoegens boven soberheid lijkt te prefereren. Kortom een maatschappij die zich zo gedraagt dat ze God de rug toe keert...

Maar dat is lekker makkelijk, te spreken over 'de maatschappij'; daar kunnen we ons in verschuilen. Maar hoe is dat met mij! Hoe is dat met ons!

Op deze avond van Aswoensdag, aan het begin van de 40dagentijd, kijken we ook kritisch naar onszelf: heb ik God wel echt nodig? En hoe laat ik dat dan blijken? Hoe zit het met mijn eigen verantwoordelijkheid voor de mensen om me heen, voor de mensen ver weg? Is in mijn boodschappenkarretje iets te merken van mijn bezorgdheid voor het milieu of voor de boeren ver weg? Durf ik zelf een stapje terug te doen om soberder te leven?

In de lezing van Joël horen we dat het hele volk opgeroepen wordt te vasten: iedereen wordt erbij betrokken, zelfs de baby's, zelfs bruid en bruidegom verlaten het bruidsvertrek. De crisis is zo groot dat iedereen opgetrommeld wordt. Iedereen wordt opgeroepen terug te keren tot God de Heer. En daartoe gaat men samen vasten. Als gemeenschap was men zich ervan bewust dat het anders moest en samen ging men ermee aan de slag...

Wat is dat: samen vasten? En kunnen wij dat nog?

Vasten is in ieder geval: gas terug nemen, tot jezelf komen en eerlijk in de spiegel kijken, jezelf kritisch durven bevragen welke plaats God nu echt heeft in mijn manier en in onze manier van leven. want uit het verhaal van Joël mogen we ook opmaken dat we ook terug kunnen, dat God genadig is en barmhartig, lankmoedig en vol liefde.

We kunnen ons dus zo gedragen dat we God de rug toe keren. Met onze negatieve houding tegenover God duwen we God dan weg uit onze maatschappij. En dan is het dus niet een boze God, die zich afkeert van de wereld. Dat zegt ook dat ons gedrag een bijdrage kan leveren zodat het omgekeerde gebeurt. God maakt zich als het ware kwetsbaar en afhankelijk van *onze* liefde. En dat zegt dan ook weer: Als wij ons weer tot God richten, zal Hij de ruimte vullen met Zijn liefde. Dat is dan echte genade, een positieve energie die God naar ons toe zendt. Wij hoeven het maar te ontvangen...

Wij zullen nu geen volksstammen meer kunnen mobiliseren om samen te vasten. We krijgen zelfs geen kerken meer vol, tenzij wij carnavalsgroepen uitnodigen en Limburgse muziek laten klinken... Maar we kunnen wel als kerkgemeenschappen en gemeentes laten zien dat samen vasten zinvol is. Dat we ons bezinnen en een stap terug doen met alles waarvan we denken dat we dat nodig hebben en dat we daar recht op te hebben, zonder te kijken naar wat de ander nodig heeft en wat de natuur nodig heeft. Dat we bewust keuzes maken en daar dan ook bewust van genieten, in bescheidenheid en in dankbaarheid naar God toe en naar mensen toe. Dan is vasten bewustwording en geeft het ons positieve energie. En dat leidt tot persoonlijke inzet, die past in een groter geheel, waar wij dan misschien toch het verschil kunt maken door een ander geluid te laten horen. Zodat we de stem van God kunnen laten horen in een tegendraadse maatschappij, niet om die te bekeren (die pretentie kunnen en willen we niet hebben), maar om te laten zien dat genade en geloof, hoop en liefde gaven van God zijn, die niet alleen in vervlogen tijden, maar ook in onze Westerse samenleving passen en de enige manier zijn om gelukkig te worden en om mensen gelukkig te maken.

We nemen er bewust 40 dagen de tijd voor om in ons leven ruimte te maken voor Gods liefde.

40 dagen om mensen overeind te helpen tot zij weer op eigen benen staan,

40 dagen om op te komen voor de kwetsbare

40 dagen om te protesteren tegen macht en corruptie,

40 dagen om onze wereld opnieuw te kleuren met liefde en gerechtigheid.

40 dagen oefenen in vallen, opstaan en weer verder gaan

En daarna? Dan zijn we het zo gewend dat we niet anders meer willen..... Amen.